

# MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVŰ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

**Előfizetési ár:**  
 Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr.  
 Egyes szám ára 10 kr.  
 Előfizetési pénzek és reklamatiók a kiadóhivatalhoz (Grünbaum Márk) intézendők.

Felelős szerkesztő: KOVÁCS KÁROLY.

Kiadó-tulajdonos: GRÜNBAUM MÁRK.

**Kéziratok,** melyek s egyéb szerkesztéségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők.  
**Hirdetési díj:** Hirdetéses petitors egyezszi hirdetésnél 10 kr többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyilttér petitorsa 25 kr.

## Az áldás, mint átok.

Nincs állás, nincs ember, kinek anyagi helyzetére a sors nagyobb befolyást gyakorolhatna, mint a földbirtokok osztály, mint a kis gazdának jövedőjére. Az elemi csapások egész legioja: a szárazság, sok eső, jégverés, fagy, dögvész, árvíz, tűzvész miund-mind oly veszedelmek, melyek a gazdaember fáradságos személyéből kérelhetlenül megkövetelhetik a magok osztályrészét. — Pedig alig találunk osztályt, melyre az ilyen előre nem látható csapások érzékenyebb s az illető egyén jövedőjére annyira kiható csapást mérhetnek, mint az ugynevezett kis gazdákra, kik rendesen minden tartalék-alap nélkül, — mert ilyen a mai mostoha viszonyok közt magoknak vajmi nehezen teremthetnek, épen a legszükségesebb munka és pénzerővel gazdálkodván, csak napról-napra tarthatják fenn magukat és öveiket.

És ezért alig találunk az emberiségre, kivált a gazdaemberre nézve áldásosabb intézményt, mint a biztosítás illetve a biztosító társulatok intézményét, melynek közvetítésével a gazda ember, ha nem is minden, de egyik legdolgabb és leggyakoribb elemi csapás a tűz-kár ellen minden eshetőségre biztosíthatja holmiját.

Már azon lelki nyugalom is, mit egy vagyonát biztosító ember érez, felér a biztosítási díj fejében fizetendő néhány forinttal s ha emellett elképzeljük egy szegény tűzkárosult ember helyzetét, kinek a tűzvész felemészette hajlékát s sokszor csekély élelmét, — kinek olyankor nincs még egy betető falatja sem s ki hitelhez is vajmi bajosan juthat, mondjuk ha elképzeljük egy ilyen embernek kétségbeesztő helyzetét; akkor fel tudjuk fogni azt is, hogy mily fontos az ily emberre a biztosító társulattól a legválságosabb pillanatban jövő kárterítés és segély, ha ugyan az előrelátó volt holmiját biztosítani; — akkor belátjuk, hogy a civilizációnak alig van üdvösebb vívmánya a biztosító társulatok intézményénél s akkor nem csodálkozhatunk, hogy miért törekednek az ország törvényhozó testületének befolyásos tagjai a biztosításnak általában kötelezővé tételére.

Milyen nagy áldás azonban a biztosítási ügye az emberiségre általában, ép oly nagy átok az vidékünkre, kivált szegényebb s szellemi és anyagi tekintetben egyiránt fejletlenebb nép lakta hegyi vidékre.

De hát miért átok az itt, a mi másutt áldás?

Átok azért, mert vidékünk ugyszólván Eldoradója a sok erőszakoskodó utazó ügynökök, kik addig unszolják a szegény gyámoltalan népet, míg az — bár nem volt szándéka — biztosítja holmiját, mert

## Blagoszlov, kak preklétszto.

Nega sztána, nega csloveka nad koga zsitkom bi sors vékso oblaszt meo, kak med vértov, naime med ménsi vértov prisesztosztjov. Neodovejnd neszrecae czejni sereg: szühoucsa, doszta dezszi, tocsa, mraz, kúge, povouden, ogen vsze-vsze szo táksee pogübelni, stere z-verta vrejli trüdiv nemilovno i nesztanoma vó jemlejo szvoj nájem. Pa komaj naidemo národa zloucs, na steroaga prisesztoszt bi etakse neodovejndne kastige bole vó zljájajoucsi vdárcz primeriti mogle kak na tak imenüvane mále vérté, ki redovno li szamo z-tov najpotrebnejsov moejsvoj i pejezvi vertivavsi komaj od dnéva do dnéva drzijo gori szébé i te szvoje.

Záto zsmetno nájdemo na cslovecsansztvo, naime na vértá sztran blagoszlovnejsze, hasznovitejsze delo, kak szekulejranja, ali szí szekuláczie-drüzsztv szprávisce, pri steri szí te vért — esi bár nej prouti vszakoi, ali prouti ednoj nájkéjszi i náj gosztejszoi pogübeli, prouti oganyi zlehka ogvüsa szvoje imánye.

Zse ona brez' sztráha bodoucsa mirovnoszt, stero eden szvoje imánye ogvüsan cslovek szvíva, je vrejndá to nisteri ránkisi, steroaga pri szekulejranji plácsati trbej i esi pri tomtoga premiszlímó ednoga szírúmká pogorencza sztávo, komi je ogen na níkoj szpravo nyegovo szírmasztvo, hram i dosztakrát nyegov zsviis, ki teda nema niti ednoga zálozsa i kí naporgo túdi kejm zsmetno kaj dobí, právno esi premiszlímó ednoga tákseea csloveka sztan; teda zlehka szprásmamo, kak blájzsno szpánde tou — táksémi od szekuláczie-drüzsztva doblena pomoucs, — esi je totá nej zamüdo szvoje szíromasztvo ogvüszati; — teda previdímo, ka osznovlenoszt tiváristva komaj more eden známénitejszi szád pokázati, kak szekuláczie-drüzsztv szprávisce; te sze nemamo esüdivati, esi sze zdaj zse i v-orzszaecsom gyülejsi nádejo ti edni, kí tou právdo zselejo prineszti, kí naj vszakoi vértúzszen bou szvoje imánye szekulejra.

Ali kak velki blagoszlov je szekuláczia poprejz na cslovecsansztvo sztran, rávno tak velko preklétszto je ona na naso krajúno, naime na nyé brezni tao, gde z-telovnoaga i díhovnoga sztrána neosznovlenejsze i szírmaskejsze lüdsztvo prebiva.

I zakaj je preklétszto tou tú, ka je indri blagoszlov?

Preklétszto je záto, ár je ta krajina tak erkoucs Kanaán tim potüvájajoucsim ügynökom (agentom), kí tecsasz rátajo te nevolen národ, dokecs on — esi je bár vnogo nej melo nakanejszja — szvoje imánye na vékése i obri vrdjnoszti szekulejra, vejm kak te agent

## TARCZA.

### Kórház ügyünk.

**Jegyzőkönyv,** felvételtek a muraszombati járás főszolgabírája által Muraszombatban a község házában 1888. évi február hó 28-án.

A felállítandó muraszombati kórház érd-keben Muraszombatban 1888. február 28-án gróf Széchenyi Tivadar ő mltóságosa elnökléte alatt megtartott értekezlet eredményét a következőkben ismertatták:

Tárgy. Vasmege tek. törvényhatósági bizottságának 1888. évi február hó 6-án és folytatva tartott közgyűlésében 937/888. szám alatt hozott határozatához képest a muraszombati járási kórházkezelő választmányának megalkütása és a kórház életbe léptetése iránti további intézkedés megállapítása. — A mai napra kitűzött közzgyűlésre a járási kórház ügyben érdekeltekkelösen meghíva lettek — megjelentek az alulírottak. Eljáró főszolgabíró a megjelenteket üdvözölvén, mindenkeltől közölte a tek. törvényhatóság 937/88. számú határozatát, mely szerint a tek. törvényhatóság járásunk közegészségi viszonyainak javítását javító s javítását tekintetéből a kórház ezuttali felépítéséhez az alapító és kórház fenntartásának, biztosításának feltétele mellett engedélyezni, az alapítókat rendelkezésére bocsátani és ez által a járási érdekeltség öhaját teljesíteni hajlandónak nyilatkozott. A tek. törvényhatóság ezen jóakaratu partfogásán kívül megemlíte főszolgabíró, hogy a kerület országos képviselője Gróf Széchenyi Tódor ő mltóságosa ezen kórház ügyben a fenntartási költségek biztosítása tekintetében lankadottan és buzgó tevékenységet fejtvén ki, indítványozza, hogy a tek. törvényhatóság és ő mltóságosának köszönet szavazassék, mely indítvány egyhangulag elfogadtatván, a járás közönségének halás köszönete ezennel nyilvánították.

Ezek után bejelenté főszolgabíró, hogy a kórház évi fenntartása költségeinek biztosítására eddig a következő ajánlatok tetteek: 1. A felsőlendvai uradalom 120 frt. 2. a bathyányfalvi uradalom 120 frt. 3. a muraszombati uradalom 120 frt. 4. a „Délvasmegeyi takarékpénztár“ 50 frt. 5. Mura-

## TARCZA.

### Nasega spitála sztalís.

**Protokoll,** pop iszani po szobocskoga járása főszolgabíróuvi v-Szoboti pri varaskoj hízi 1888. leta szütszeza 28. dnéva.

Napredjaványe. Vasvármegyvőva plemeniti törvényhatósági bizottság je szütszeza 6-i naszedüvájoucsé dnéva gyüles drzszo, na storum gyüleji 937/88. numerov tou dokoncsanye prineseno, ka naj sze v-Szoboti spitao gor naprávi na tou gl-oucsos sze edeu válsztánymore odobrati i potrditi. Na eto gl-oucsos je denéjszi dén vóimenüvni i odobráni, ka sze naj szobocskoga spitála gorposztávünya dugoványi gyüles v-Szoboti odbrzsi. Na te gyüles szo szo szobocskoga járása vszi oni, kí toga spitála vrdjnoszt na szerzeczí no-szijo v-Szoboto vküper pozváni, i ti odszopdi popiszani szo vküpr prisli. Predevszem szo oue goszpou főszolgabíróv odzavrili, i potom szo plemenitoga törvényhatósága 937/88. ur. dokoncsanye napredálli, pouleg steroaga te plemeniti törvényhatóság za naseaga járása zravítalsztva pobolsznya gl-oucsos ednoga spitála gor posztávünyai fundamentni kapitális, i spitála gordzszánya i pouleg zagvütsánya gordánya dopüszti fundamentni kapitális na on racsom obereujeje i sztem tálom járása zselejszvi dorolno esinti szo vó zglájszli: Zvüna toga ka je te plemeniti törvényhatóság za priétno to nase delo gor vézo, szo te főszolgabíróv naprej prineszti, ka nasemi, na orszaeczi gyüles poszelni ki Gróf Széchenyi Tivadar, kí szo sze v-tom dugoványi doszta trüdíni na gordzszánya sztröske obecsali, poprek to nájkéjsze vrdjnoszt vó pokázati, nyihovo zselejszvi, je naj nyim te plemeniti törvényhatóság hráló szláva stero zselejszvi zradosztojov poprek gor vézto i od zsejloga járása ta naj lepsa zahrálnoszt nyim oznani.

Po etom szo te főszolgabíróv vórazglájszli, ka na toga spitála gordzszánya na sztröske gl-oucsos szo do szega maó eti popiszani vsinili zagvütsanye: 1. F.-Lendvai uradalom 120 frt. 2. Bathyányfalvi uradalom 120 frt. 3. Muraszombati uradalom 120 frt. 4. „Délvasmegeyi takarékpénztár“ 50

hiszen — a mi az ügynököknek egyik jó fegyverük szokott lenni — nem kell a biztosítási díjat mindjárt fizetni, csak néhány váltót ír alá a biztosító fél. Míkor azonban jönnek a fizetési terminusok s a társaság kéri járandóságait, sőt a fizetni nem tudókat perrel fenyegeti, a szegény ember nem tudván pénzt teremteni, neki megy és felgyújtja a házát, gondolván hogy így majd a váltóktól is megszabadul, meg a házát is jól megfizetik, mivel magasan van biztosítva s ha számitásában csalódik: akkor szítja az urakat.

Atok továbbá a biztosítási ügy e vidékinkre néve azért, mert igen sokan nem a véletlen történetű tüzest eleni védelemből, hanem üzletből biztosítanak. Annrya üzletszerűen úzik már némelyek a biztosítást, hogy tudnak eseteket, hol egy és ugyanazon épület egyszerre két társaságnál biztosított, az egyiknél a férj, a másikonál a feleség nevére: tudnak eseteket, hol 10—15-ször annyi takarmány lett bizto-ítva mint a mennyt az illetőnek összes évi takarmány-termeze tesz ki; sőt — a mi alig bihető — tudnak oly esetet is, hol a biztosító fél alkuba becsátott az ügynökkel, oly épületre biztosítást vett, mely nem is létezik, azt mondván, hogy ha majd tüz ut ki, ő gondoskodik fog róla, hogy a társaság rá ne jöjjön a csalásra. Szóval annyira lábra kapott néptinélk már ezen üzletszerű biztosítás és a vele járó szántsándékos gyújtogatás, hogy már-már nem az lesz a virtus, ki tud minél beuteselebb ember lenni; — hanem ki tud háza elégetésével minél jobb üzletet csinálni.

Mennyire komoly a baj, mutatja az az tény is, hogy a hatóságok a figyelmeztetést sem kerülte el a sok tüzest s mint e lapban is jeleztelett Corna Jenő muraszombati szolgabíró — elég helyesen — szükségnek látta a „Bécsi biztosító társaság”ot egyik vidékünkön miközött ügynökségének beszüntetésére felkérni.

Látva a baj komoly voltát, a társadalomnak sem szabad tovább összedugott kézzel nyugodtan gyönyörködnie ezen bünsz manipulációkból kifolyó túzi-játékokban, mert ha egy vétkes ragálnak nem véteket eleje, az esetben népek úgy anyagilag, mint erkölcsileg éppen az által az üdvöz intézmény által lesz tönkre téve, mely intézmény őt a tönkre jutástól megóvni hivatta volna. Isemre minden a név javát szíven viselő honpolgár hazafiai kötelességének s ne tartsa senki sem hitvátságot, sem rangjalával össze nem férőnek ezen bünt minden lehető módon írtani. A lelkesek a szöszekről, a tanítókat az iskolában, az életben, a körgezőköt a nappal való érintkezéseik közben ostorozták, rosszalják, áldozékat a nép közölettel alapon megmeteljező ezen vétkes korszakot.

És végül a mitől ez ügyben legtöbb eredményt reménylünk ha a muraszombati gazdák színtén egyik feladatává tűzük ki ezen annyira lábra kapott szántsándékos gyújtogatások lehető megszüntetését. — Kívánatosnak tartjuk, hogy a gazdák mint testület kérje fel az egyes magyarországi biztosító-társulatok igazgatóit, miszerint ezek a muraszombati járásban — már a maguk érdekében is — tiltanak be mindennemű utazó ügynökök működését; a járásban tartózkoló ügynökségeket pedig utatsák oda, hogy ezentul csak oly összegig s oly egyének tűzük elleni biztosítását vegyek fel, kiket akár a gazdasági egyelet egyes általában kifogástalan jelleműnek ismert tagjai, akár pedig az illető biztosító egyent ismerő lelkesek, tanítók vagy körgezők bizalmas ajánlanak. Így legalább a konkolyal együtt a tiszta buza nem vetetnek a tűzre.

## Helyi és vidéki hírek.

— **Kisdedővudány fenállása** egy időre ismét biztosítva van, amennyiben a megvételtség évi segélyként 280 forint küldött az előlégek kezébe, Szükség is volt róla, mert a tagsági díjak csak nagy nehezen folytak be, s különösen az izraeliták között sokan vannak, kik a fizetést megtagadják, pedig sajátkezű aláírások bizonyít kötelezettségük mellett.

— **Kovács Mátyas** vízlendvai körgező községei az egyedüliek eddig, amelyekben ajánlatok tettek a felállítandó kórház javára. Ugyanis az igazgatására bizott minden egyes község 10 éven keresztül évi 3 forint segélyt biztosított. Dicsérettel kell megemlékeznünk mindenekelőtt az aldozatra kész községekről, a melyek fel fogni tudják a muraszombati kórház szükségességét és emberileg nemes rendeltetését, de elismerésül különösen azon körgezőkről, aki halmozott teendői mellett időt és módot talált az anyagilag nem éppen kedvező helyzetben lévő községeket ily nemes irányu ajándékozására bírni.

— **Ne bántsd a magyart!** Orszvatics János esznlaki lakosnak hogyan hogyan sem utjában volt a murafüzési (tropócezi) községi új tábla, a mely Murafüzés falirattal volt ellátva, és neki mint egy bottal feltette. A szolgabírósz azonban ugyancsak kórmere kóppantott az ostoba hősnek, maga elé idézte és a fenálló törvények értelmében 10 forint penzübüntetéssel és 48 órai elzárással büntette.

— **A szegény kosárházi** illetőségű Kutas Oszkár nevű árváról említettük, hogy Pollák Pongrácz főlzolgabíró előterjesztést tett az adispánknak és ajánlotta, hogy vétségék fel mint teljes árva a megyei árvaház nő-

szombat község 100 forint, 6. a vízlendvai körgező község 36 forint, összesen 546 forint.

Ezen előzmények után előző főlzolgabíró felkérte az érdekeltséget, hogy a kórházi alapítóke garanzírozása és kezelése a kórház ügy további fejlesztése tekintetéből — a 2950585. számú kórház alapkezelési szabályrendelet 3. §-a értelmében a 12 tagú kezelő választmányt alakítsa meg; — minék folytán a választmányba egyhangulag megválasztattak; 1. Gróf Szechenyi Tódor felsőlendvai előnök, 2. Pollák Pongrácz muraszombati előnök, 3. Kovács Károly kir. aljárásbíró muraszombati, 4. Pinter Géza ügyvéd muraszombati, 5. Gróf Apraxin Sergius Csendlak, 6. Berke József ügyvéd muraszombati, 7. Gróf Bathányi Zsigmond felsőlendvai, 8. Dr. Czipott Zoltán muraszombati, 9. Rátkovich Vendel vízlendvai, 10. Arvai Bernát muraszombati, 11. Meixner Mátyas muraszombati, 12. Fasching János muraszombati, 13. Fasching József muraszombati, 14. Gáspár Ferenc plébános muraszombati, 15. Furiakovich Zsigmond muraszombati, 16. Horváth György ügyvéd muraszombati, 17. Agustich Pongrácz kir. járásbíró, muraszombati lakosok, kiknek törvényhatósági megválasztása illetőleg megerősítést az érdekeltség tisztelettel kéri.

Ezek után eljáró főlzolgabíró a kórház ügyre vonatkozó összes előirásokat a szabályterv és költségvetések elkészítés: és a majusi megyei közgyűlésre leendő beérjesztése, a kórház ügy további fejlesztése céljából adandó az illető beáratott, felolvastatott helyben hagyva aláíratott.

Klmf Pollák Pongrácz főlzolgabíró, gr. Apraxin Sergius, gr. Bathányi Zsigmond, Gáspár Ferenc, Koltay Gyözö, Meixner Mátyas, Szöll Mihály, Vájecz György, Fuiz Miklós, Barbares József, Rituper József, gr. Szechenyi Tivad, Agustich Pongrácz, Kovács Károly, Pinter Géza, Arvai Bernát, Dr. Czipott Zoltán, Horváth György Furiakovich Zsigmond, Kirbisch Ferenc, Saary József, Kocsavára István.

právi — nej trbej vesaszi pláceto, szamo sze na eden nisteri váltót (vexel) podpiszati. — I gda priceto plaesila terminusie i szekulejze drúzstvo proszi, szlii szvoje dohoukta, tak szirmák nemougeoci pejne szpraviti ide i vuzsgé szí bram miszivsi, ka nyemi kvár tak dobro plaeajao, ár je hramba viziko bila szekulejra, i esi sze pri szvojem raesnaanyi ziori, teda preklinya — goszpodo.

Preklétstvo je nadale szekulejzia na naso krajino zasto, — ár doszta lüdi ne szekulejra pronti neodovednoj neszresni, nego za haszka volo. Natelko zaesnego zdaj zse za haszka volo szekulejzati i z-tem szami vuzsgati, ka známo premenjeje, gde je edna hramba na ednook pri dvojem drúzvtio bila szekulejra, — pri ednom na moszi, pri dvojom na zsemé imé; známo prigodo, gde je 10—15-krát telko krme bilu szekulejra, kak kelko je toga szekulejrajouesega cezjloga lita krme povj vódjao; esese ka zse komaj dá vevati známo tákse jelo, gde sze je te vért pogójati zaesno z-ügnyokom pouleg tákse hrambe szekulejra, stere je nití nej bilou, tak pravisi, ka esi ogen vó pride tou zse na nyevjog szkrbi bou, ka naj szekulejze drúzstvo za eto hamisio nezvej. Z-reesjvo na telko je zse med lüdsztvom razszírjeto eto za haszka volo szekulejra i vuzsiganye, ka pomali zdaj zse nele tou virtus, — sto zná koj postenejci cslovek bidti nego sto zná z-hramba zsgajávej kejm véksi haszku vješti.

Nikelko je razszírjeto eta skodliva falinga viditi sze dá z-togaa, ka — kak je zse vu etí novinaj tüdi na znánye bilou dáno — szoboecki goszpoo főlzolgabírovu szo potrebno szpoznali „Bécsi biztosító-társaság” góri pozvati, ka sze naj eden v-szoboeckoj krajini prebivajoesi ügynök od ügynökiet gori mentúje, ali pa naj od vjejszoi vise szekulejra gori nevezeme.

Vidvisi te falinge kvárno bivoszt tüváristvo tüdi neszmi duze z vktüpjánini rokami gledati zt grejsen bin lüdsztva; ár esi tomi nesztanoma sze razszírjajouesemi deli pouti nesztávimo, te rávno po onom hasznovitom szpraviesi pride vnojo lüdi nauikoj, stero szpravise-e bi nyi od na níkoj pridejnya mentávati moglo — Naj vszákí, sto domovine i národa blajzesztoom, naprejdjeje vu szrdici noszi, szpozná za duz-noszot od te grejsnje bivoszt národ eszítiti. Dáhovozke z-predganeze, vucsitelje vu souli i zvüna soule, notáriusie med lüdsztvom naj kájajo, ogrízavajo, pregánajjo eto hüdi bin, steri obiesizsko jáköszt i postevaje tiváristva bole i hote poljává.

I na szlednye od koj vu tom deli nájvees esákamo, tou je szoboecki gazda-kör. Za ezilavno delo miszimo, esi bi te gazda-kör kak drúzstvo góri pozvao vu Vagersztoom országi budouesie szekulejze-drúzstva, ka ptoantoga naj deli zabrávajo vu szoboeckaj birovi vszake doübi potvájevjesia ügynökoom szekulejze góri brati; vu birovi budouesim ügynökiam pa naj zapovaje, ka vu priszesztom naj szamo tákse szekulejra vzeveje góri, gde od ti szekulejzivati zselejoesi od szvoji dühovnik, vucsitelvo, notáriusoi ali pa od drügi poznani posteni lüdi na te sztran rekomandávanyi. Tak bi sze dünok z-koukolom vrét ta eszta psenicza tüdi nej na ogen vrgla.

GORICSÁNECZ.

## Domácsi i zvüszki glászi.

— **Mate deezé ovesárnieza** (ovoda) ka de eden ezajt esese prebivalje je zavjüeno, ár je vármegyszo vladárstvo na ponoues 280 forint poszlati predzednik rakom. Potrebouca je bila za nyé, ár ti poszboti aldori jako pomali prilijajo noiri, naime med szidormi sze doszta táksi nájde, da tou plaesüle zatájajo pa szo zsvojim piszkom zavzvali na tou plaesülo.

— **Kovács Mátyas notárius** Vizi-ndva veszmeze szo za prve, stere szo áldov ponuesile na v-Szoboti gor postvájevjesi spítajo, tak ka sze je edna vszaka vész doli zavézala na deszt lejt vszake leto 3 forint na te ezio pláceti, hvála vjejdousztvo zse mámo szponouesiti z-onoga áldávanya od oní obiesi stere znajo poprijati kai je potrejben eden spítajo v-Szoboti ali zavháloeszt szmo düsni tüdi onomi Goszpoo notáriusi vó povediti, ki esi bár prevés doszta szkrbi i dela májo, esi bár szo obesine nej je napri-licseje, ka szo je na tou nadigotti mogli, ka táksi nemeki dar do áldávái.

— **Mér dáj vougri.** Orszvatics János Csendlaka kak kak nej je na pouti býla Murafüzés (Troposzka) vészü novva tábla, mo je tá sou pa z-ednim botom tiszto doj zmlato. Bivójija je pa nyemi za tou na nojete

frt, 5. szoboecka obiesina 100 forint, 6. Vízendva (Szt-Györgya) notáriusztvo (12 veszke) 36 forint vsze navüpte 546 forint.

Po etom pa te főlzolgabírov proszjo te nazouesí budoues, ka na fundamentei kapitális, ki do na nyega szkerb meli, zsznyim ravnali i naprej-pomagali pouleg 2950588. szabályrendelet 3. §-uaj 12 választmányi person odeberajo; na tou szo z-ednim gerlou etí popiszani vó szkrisani i od-bráni; 1. Gróf Szechenyi Tódor od Felső-Lendva kak predzednik, 2. Pollák Pongrácz Szobote kak predzednik, 3. Kovács Károly szoboecki krá-lieszi bíró, 4. Pinter Géza szoboecki fiskális, 5. Gróf Apraxin Sergius z-Csendlaka, 6. Berke József szoboecki fiskális, 7. Gróf Bathányi Zsigmond z-Felső-Lendva, 8. Dr. Czipott Zoltán Szobote, 9. Rátkovich Vendel od Vízendva, 10. Arvai Bernát Szobote, 11. Meixner Mátyas Szobote, 12. Fasching János, 13. Fasching József Szobote, 14. Gáspár Ferenc szoboecki plébános, 15. Furiakovich Zsigmond Szobote, 16. Horváth György szoboecki fiskális, 17. Agustich Pongrácz szoboecki králeszki bíró, steri odeberanje ali potrejjeje szo zavháloesztvo proszi.

Naszlednye pa je főlzolgabírov k-tomi deli valon vsze piszma, ka sze naj te plan i od szrosok raesun naprávi, i v-riszaoeseki drúzviti vármegyszi gyüles gor posle, szo napredjai, i z-etim sze je gyüles dokouesio i protokoll podpiszao.

— **Óriási halat** ugynevezett ezehalat szállítottak a napokban Csáktörnyen keresztül a vasúton Budapestre, ahol mint ritkaság a nemzeti muzeumban lesz elhelyezve. A tengerben fogták és Triestben megvárolta egy halkezesköt, onnan Varaszdj vasúton, innen Csáktörnyig kocsin lett szállítva és Csáktörnyán 3 napig volt közösmérete kiéve. — Deszákából összellított hosszu rekeszbe volt elhelyezve. Sulya 13 métermézsa, szélessége 2 méter (1 öl és 54 centiméter) hosszúsága 4 és fél méter (3 és fél öl). A csoda állatot sokan megbámulták.

vendékek közé. Az árvaházi bizottság február 18-án tartott ülést s alkalmommal bizony a mi kis Oszkárunk kiszorult, mintán az úresődében levő 4 helyre már az alapító családok, ugymint Herceg Montenaro és Nagy Sándor felső-bükki birtokos előbb tett ajánlatot. — Talán akad olvasónk között valaki, s ez elégek kedves, jobb sorsú érdemes kis fiún megkönyörül! A ki átvállalni akarja, jelentkezék a főszerkesztőnél.

— **Jótekönyiség.** Skerlak József muraszombati körjegyző a kir. járási-bírósnál részére megítélt 1 frt 50 kr. tanulmányt a muraszombati kórház-alap javára adományozta.

— **Az alsó-levendai kir. járási-bírósg.** Börtönéből múlt évi május hónap megkezdését Ajtós Janos veszélyes gonosztevőt végre sikerült a csendőrszéknek Rügyezón körkérlettel. Eji 11 órákor kutatást tartottak övezgy Dani Istváné házában s ott a budosót elfogták s az asszonyval együtt elvittek a alsó-levendai járási-bírósnak. — Ugyan ezen havon harmadnap további kutatás eszközöltetvén, ez alkalommal a sertés dílban egy új szülött gyermek hullájára akadtak. A gyermeket valószínűleg övezgy Dani Istváné Anna nevé leánya vesztette el és rejtette oda, hogy föle megmeneküljön.

— **Elevenen eltemetve.** Ezen czim alatt egy borzostó történetet beszél el a „Dunántul” czimű szombathelyi újság, mely közlésményt — mintán állítogt járásunkban történt — adjuk a következőkben: „Őrségi levelezők írta február 22-éről: A napokban borzalmas hír szárnyalta be az egész Őrséget, mely máj napig tartta magát és így hangzik; Veleméren egy fiatal asszony több héten át nem tudott aludni; elment tehát egy *narraszombati orvoshoz*, álmatlanság elleni gyógyszerrel kérni. Az orvos rit neki receptet, azon utasítást adván mellé, hogy az orvosságát háromszor vagyis három egymásután következő napon vegye be. — Az asszony azonban, nem tudni mi okból, az egész orvosságot egyszerre vette be s ennek folytán oly mély álomba merült, hogy hozzátartozói őt halottnak vélték: eltemették. A temetés utáni napon ismét egy sirt ástak az enlített ifjú asszony sírjának toszomszédságában, midőn a sírásók a szomszédos sírban állítólag nyögést és zajt hallottak. A sírásók nyomban a faluba szaladtak, honnan sok hazavárat után tértek vissza a temetőbe és kiásták a fiatal asszony sírjából, *kit sírjában megfordulva, szemfelület és ruháit pedig órázatlan találtak.* Ezen borzostó hír folytán Vas megye alispánja rögtön társulatot utasította a muraszombati szolgabíróhoz a nyomozás megkezdésére; Pollák Pongrácz főszerkesztő és Cipzot Zoltán járásorvos március 1-én megjelentek Veleméren és kihallgatták mindenkit, a ki a dologra néző felvilágosítást adhat s *kiderült minden kétségen kívül, hogy az egész szörnyű históriából egy szó sem igaz, hogy az őrségi levelező akarva vagy tudatlanságból láptársunkat csunyaúl felöltötte.* Az illető levelezőnek ezen eljárása a kihágási törvény 40-ik szakaszába ütközik és nagyon is megérdemelne, hogy alaptalan hír közviesolása miatt ellenében a büntető eljárás megindíttassék.

— **Egy javíthatlan tolvaj került a napokban a járási-bíróshoz** Kosár Frigyes személyében. Ez a sokat hanyatolt ember született Regedében s ma 42 éves, molnár mesterséget tanult annak idején, de csakhamar odahagyta becsületet kenyérét és tolvaj — eszavrog életre adta magát s mint ilyen részint Magyarhon, részint Sztájerország különböző vidékein kóborolt lopva-eszavro a mihez s ahol csak hozzá férhetett. — 1870-ben a többek között Perlekon került a régi pandurvilág körmei közé, a kik aztán „az igazság érdekében” egy megváltatták, hogy jobb keze esukljójában az inak összecsurgottak és munkaképességé vált. Azóta teljesen a tolvajlás lón kecskéi és háladatlan kenyerre. Azonban szerencsése sohasem járt messze a sánta kutyácaival, minduntalan elfogták; Gráczban ült 5 esztendőig. Szombathelyen egyszer másfél évig, masszor ismét fél évig, s azonkívül Zagrában, Varaszdin s Isten tudja hol máshol, Legutóbb — a múlt évi decemberben — Regedében költött el egy pár lovat s azokkal Letenye vidékére odább állott, itt azonban elfogták és a zalaegerszegi törvényszék elé állították, kiderítvén azonban, hogy a lólopás óta a muraszombati járásban is követelt el lopást, nevezetesen Ferenczfalván egy kocsi loptott, — megállapították ellenében a szombathelyi törvényszék illetőségét — és így hosszu vándorlás után Zala-Egerszegről Szombathelyen át Muraszombatra szállították, ahol Saary József aljarsbíró fogja tőle számon kérni vielt dolgait.

— **Tüzesetek.** Úrdombon február hó 26-án este Paucisics István háza kigyulladt és gazdasági épületeivel együtt leégett; Tótkalon ismét február 27-én este ült ki tűz Balucz József házában, mind a ház, mind annak melléképületei elhamvadtak. Munkáért biztosítva volt a bécsi biztosító társasagnál, amelynek ügynökét csak nemrég ugatták meg Úrdombról a helybeli szolgabíróhoz.

— **A muraszombati izr. négyzetlet** f. évi február hó 26-iki báljáról a legnagyobb meglepéssel emlékezik meg az ott nagy számban jelen volt vállalkosság nélküli mulató-közönség, de meg lehet anyagi tekintetben is elégedve vele az érdeklét két egytel is, amennyiben oly szép összeg gyűlt egybe a jótékony czei javára, a milyennel ez idén még egy bál sem díszeskedhet. — Bevételei volt beletpi díjakban 103 frt, felülírtésekben 35 frt, és sorsjegyek után 46 frt 31 kr., összesen 184 frt 31 kr. Kivadás 50 frt 71 kr., melynek levonásával 133 frt 60 kr. mutatkozik tiszta nyereségnül. Ebből egyezmény rész a meghívók szövége szerint 33 frt 40 kr.nyi összegben a muraszombati kisdóvoda penztárát illetvén, az egysejler elnökének már az is adatott. Felülírtettek: „Muraszombat és vidéke” 1 frt 20 kr., Saary József 1 frt 20 kr., Sommer Mór 20 kr., Horváth György 1 frt 20 kr., Graf Samu 20 kr., Mayer Ignác 20 kr., Arvai Samu 20 kr., Vogler József 1 frt 20 kr., Schönheut Lipót 20 kr., Berke Mihály 20 kr., Sinkovich Kalmán 20 kr., Krausz Miksa 20 kr., Grünbaum Mark 30 kr., Biles Béla 20 kr., Fischeger Győző 20 kr., Bittermann Todor 1 frt 20 kr., Hirschl Lipót Köhida 40 kr., Schwarz Regina Alsó-Lendva 20 kr., Hári Herman Regede 20 kr., Ascher Henrik 30 kr., Schulhof Mór 80 kr., Wolf Benő 50 kr., Furiakovics Zsigmond 20 kr., Fritz Ödön 20 kr., Agustich Emilia 20 kr., Kummermayer Irma 20 kr., Metzker Matyas 20 kr., Fűredi Gyula Regede 30 kr., Brenner Adolf 20 kr., Preisz Szombatta 80 kr., Dantich Lajos Grátz 20 kr., Neuman Adolf 80 kr., Spitzer Ödön Ferenczfalva 80 kr., Neuwirth S. Regede 1 frt 20 kr., Pntér Goza 1 frt 20 kr., Práter Miklós 1 frt 20 kr., Neuman Vilmos 80 kr., Rosenberg Gyula Csakortanya 1 frt 20 kr., Rosenberg Samu 20 kr., Ben dikt Béla Csakortanya 1 frt 20 kr., Kirbisch Ferencz 20 kr., Hirschl Herman ifj. 40 kr., Mattersdorfer Lina Perlak 20 kr., Ambus Sándor 80 kr., Eberl Rozsó 10 kr., Hirschl Adolf 20 kr., Henberger Simon 40 kr., Kolossa István 20 kr., Mexner Matyas 80 kr., Hess N. Sopron 1 frt., Czelezer Antal 20 kr., Arvai Henrik 80 kr., Schönheut Salamon 20 kr., Weiss A. 20 kr., Bauer Zsigmond 70 kr., Kattaner Ede 20 kr., Rosenberg N. Regede 20 kr., Postl Janos 20 kr., Dr. Fűredi Sándor 20 kr., Takács R. István 20 kr., Kohné Friedrich 20 kr., Koblenzer Jetti 20 kr., Kohn Lipót Szentibőh 40 kr., Friedrich Rozália Stegersbach 1 frt 20 kr., Szanicz Lajos lelkész Bodóhegy 40 kr., Neuman Zsigmond Iváncz 20 kr., Kohn Jakab Benelek 20 kr., Wolf János 80 kr., Woblmuth Petrinja 20 kr., Összesen 35 frt. Fogadják az igen tisztelt felülírtetők, de általában mindazok, kik a jótékonyiságotól áthatva, a táncmulatság anyagi sikerének előterében bármikép is segédkeztet nyujtani szivesek voltak, úgy az egyleti elnökség, valamint a rendezőségnek legáltalásabb köszönetét.

vdárila nímáki, notri ga dála preszavti, noi poulek toga szo 10 rainskin strofali, noi ober toga no 48 vör notri zaprl.

— **Kosárháza** sztoése szirtinszko dejte. Kutos Oskára szmo zse opominouit, ka Polák Pongrácz főbírósu zo alsipáni notri zgálszki, ka bi zse ton szirtinszko dejte varmegyözkr árvaház notri zelo med ove decze. Szirtinszke hízse komissia je február 18-toga dnevá gyűlleje derzala no té fart bogne nas nial Oszkár vo osztao, da v-prázno sztoeseo 4 meszto szo zse herezeg Montenaro no Nagy Sándor prvlv vo opozsili. — L jko zse najde med stovari stori, sztezhogva lílbeogva na bougsi sztran vreljion malon pojbi zse premlit, sto prejk zeti se-e, naj zse zgálszi pri főb-ovri.

— **Dobronozst!** Skerlak József szoboski notarius s pri kr. biroviu kak svodok vo szlöhányi bíli, no na nyuv sztran oszojeni 1 frt 50 kr. za szvedocsnasztvo szo szoboskoni spitali senkali.

— **Z-Lendvák hírovie** tomaceo je preminosega leta meszeza riznoszko odszokoso Ajtas Janos hüdi razbojnik, toga hüdedelnika je szreca bila zsandaram na Rügyezó zgrabiti. Vnosi 11 vöri szo ton Dani Stevana dovieze zsandare hízo pregljöváli i tam szo toga odszokosegea vu rouke doublit, i z-iov znszokov vret szo ga v-Lendvai biroviu prekdál. Na trejti den szo na nazaj k-ivo hízi slit na pregljövályu beda szo szvinszkom lejvi eduo málo dejte mertvo naitsi szranyno. Ton dejte kak zse dá viditi, Dani Stevana dovieze est Nimita pogibila v-mortilo, tam szranila, naj zse ga tresti more.

— **Miniszterium** je od gr. Széchenyi Tivadara na Polánczi zenyure pouva z-nemosego plémena — eszszti 7 falatov bkouvo dojtjpo.

— **Zsijo pokopano!** Pod ton gliszi sztrasno delo prapovidaviz „Dunantui” novine szombathelya, storo delo bi zse vnasom jarasi zgnodilo záto eto títit glaszno: Nas pisalnik őrséga od február 22-toga dneva píjse: ka té dneva je sztrasni glasz czejli őrség notri obhodo, storo esze denésnyi den ílak gor sztojti, na Veleméri edna mlada zenszka je vevs kédua prejk nej mlaga szpiti, odísla je ednami szoboskoni doktori, ka bi nyoj prouti ton kásko vrasztvo dali; doktor szo nyoj eden recept napízslit, no szo povesali, ka ton vrasztvo bíl trij krat notri zela kakti trij dni jo szpouloma. Zenszka pa, nevejno zakaj je czejlo vrasztvo notri zela na ednoku, noi poulek toga je tak zaszpala, ka szo jo za mertvoga szpozniati no szo jo pokopali. Po szpervodi na drügi den szo pa poulek mláde zenszke eden grob kopali pa szo tán v-grobi graufkanye vpatet zéli. Gyámárije szo veszasi na ton notri vszo odjezsah, odkezo szo za dugi czajt nazaj prisli na ezutor, pa szo mláde zenszko je z-groba od kopali, storo szo v-skrinyi oberyeno, gvant pa sze vküper rasheszsjoni naitsi. Na té sztrasni glasz szo varmegyözski alsipán veszasi telegrafszali szoboskoni politikomi főbíróvni, ka naj vton deli zroko vo zvojto. Pollák Pongrácz főbírósu, noi Cipzot Zoltán varmegyözski doktor szo marezus pervoga dneva na meszti veleméri vöni bíli, noi szo vo poszlöhányi on, steri bi vton dugovávai kaj znal, pa szo vo pusevedosilo, ka sztoza sztrasnoga glasz nanes edna rejes nej isztina, pa ka té (örsega) pisalnik ali po szebi stoo, ali pa od neznanoszti tak ospousta gor obhodoiti nihao nasaga novinara.

— **V-ti zdaj tá preceseni dnávi** je eden nepolozsan tolvaj po imeni Kosár Frigyes prisao po kralozskoj biroviu. Tu dñihovayk sze je narondo v-Radgonyi, denésnyi den 42 leti sztar, vo mláde lejtaj sze je mlánáre je náveso, ali hitro je tón mestrió tá nihao i to posteni krúti, na tolvajto je vandraszto szo je dao, i taksi ztala Vozgrskom órszagi, ztala na Stajeri vuoti mesztaj vandrao, gde je mogo i dokoj je szegno vsze je vkradno. — 1870. leti je v-Prelogi v-pandurszke roka prisao, ki szo ga med vadliványa na tolko znantrati, ka szo sze onoga zšile na pravoj ronki vküper potegnole i zdaj delati memore. Od onega hipa máo sz z-tolvajvoj isese szvoj krúti. Ali szreca nyevra, nyemi je ngidar nej szlöházi, tak kak tomi szvoji, ar szo ga vszigidar zgrabiti. V-Graczi na ednoku 5 leit bio vuovi, v-Szombathelyi ednok podriogo leti, i ravno tam szletka pa pou leta, zvinva toga v-Zagrábi, Varaszdini i Boug zta v-kelki drügi mesztaj Naj obszled-noga preminousem proszincea mejszezi je v-Radgonyi dva kovva vkradno i zsnymit je letinszko krajno sztopo, ali tú szo ga zgrabiti i v-Zala-Egersz pred törvényszék postavtiti, tú szo je vo poszvedosilo, ka kak je kovye vkradno, vo onom hipi je v-szoboskoni jarasi títit kradno naitre ka je Ferenczvalvi edna mala koula títit on vkradno, záto szo ga po dugom vremeneni Zala-Egerszega v-Szombathelyi i odnat k-szoboskoj biroviu postavtiti, gde od nyega Saary József kralozszki birovi raezum brali.

— **Ogzi.** Na Úrdombon február 26-ga dneva vevszte sz Paucisics Stevana hízu vuz-gala vo z-rambov vót dojtjogorjába. Tótkáli (v-Seli) je pa február 27-toga nyegen vo prisio pri Balucz József kán hár, tak ovi czupman ramourje szo daj zgréit. Obouje je assokelapano bilou pri beszozskoj direktii, stromi ágensa z-Úrdomba nej davno brovija vkraj zgomila.

— **Prevec veliko ribo** tak imenovano ezotribo szo vo tu preminousei dnévi na szlezinszki prek Cszakovec polati v-Budapest, gde de kak rekofensa v-muzumoi vo djana. V-morj szo jo zgrabiti; i v-Trszai je eden, ki z-ribami trzsi küpo, odnat szo mal Varaszdin i odnat v-Cszakovec prebali, v-Cszakovec je na 3 dni na gledánye vj djana bila. Z-deszke je napravlena bila velika skrinja, gde je notri lezala vagala je 13 met-rezetoval, súrka je bila 2 metor (1 klfiter i 54 centimetrov) duga je 4<sup>1</sup>/<sub>2</sub> metra (3<sup>1</sup>/<sub>2</sub> klaftre). To eszida vredno sztar je vuzto bitit poglednoiti.

— **A földmívelési miniszterium** gr. Széchenyi Tivadar polánczi (széchenyfalvi) t-h-nésztetóit 7 drb nemes fajú és tisztá vörü tenyészikéit vasarolt.

— **Jótekönyiség.** A muraszombati kir. járási-bírósg. kezelő és segéd sz-mélyezte által február 1-én rendezett táncszivagalom tiszta jövedelméből a muraszombati r. kath. elemi iskola járó sz-egény és szorgalmas azu tanuló részére, kik a magyar nyelvet is mindinkább igyekvenek elsajátítani, 18 frt 50 kr. adományoztatott. Ezen adomány február 28-án a következőleg lett az arra érdemes tanulóknak között felosztva: u. m. Sparkl István 1 kabatot 1 frt 80 kr., Pantaries Pal 1 nadragót 1 frt, Merics Flori 1 nadragót 1 frt, Gombócz Ferencz 1 nadragót, 4 frt 10 kr., Kiska Viktor 1 nadragót 1 frt 10 kr., Ripnar Ivan 1 nadragót 1 frt 10 kr., Dervaries István 1 nadragót 60 kr., Szklodár Ivan 1 nadragót 60 kr., Pollák Ignác 1 nadragót 60 kr., Bagary Ferencz 1 nadragót 1 frt, Vognricsics József 1 nadragót 65 kr., Lips Antal 1 nadragót 75 kr., Zsényi Viktor 1 nadragót 75 kr., Cipzot Alajos 1 mellény 65 kr., Frenzen József 1 nadragót 80 kr., Sömmen Franca, Gerza Juli, Brunesics Mari, Szápecz Mari, Vukan Teráz, Rezar Anna egy felső ruhának való kelmet 75 krajval, Vukan Anna, Bocskai Gabriela, 1 fejkendőit á 25 krajzejarival. Mely összegből 22 tanuló résztesített, s ezzel az összes 18 frt 50 kr. teljesen kimerült. A fent elősorolt segélyesített fogadják ezennel az igen tisztelt adományozók az illető jutalomban részesített tanulóik és szülők, valamint a r. kath. elemi tanulókról részéről is nyilvánított, legfőbb köszönetek.

— **Vasmege összes népessége** hiteles adatok szerint áll 360 ezer 500 lélekűből, akik nemzetiség szerint következőleg oszlanak meg: magyar 185 ezer 278 német 118 ezer 65, vend 40 ezer 978, horvát 16 ezer 189.

— **Po gvusnom vo polkázanyi** Vasvarmegyövi jaszte 360 ezer 500 dus, med sterimi je: 185 jezter 278 dus vögerszki, 118 jezter 365 dus nemszki, 40 jezter 978 Vandaluszor (szlovenov.) 16 jezter 189 dus horvátov.

